

Welkom in Londen

AANKOMST IN LONDEN	3
WAT U NIET MAG MISSEN	4
HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN	6
LONDEN IN 3 DAGEN	8

Big Ben, de bekendste
klokkentoren van Londen

© imageBROKER/hemis.fr

Het treinstation London Bridge ligt bij The Shard, ontworpen door Renzo Piano Building Workshop.

© Jon Arnold Images/hemis.fr

AANKOMST IN LONDEN

Met het vliegtuig

VANUIT GATWICK

Luchthaven – www.gatwickairport.com

Gatwick Express (trein) – www.gatwickexpress.com - 30 min. naar

Victoria Station - vertrek elke 15 min.

5.45-23.50 u - enkeltje £ 18,50.

Thameslink (trein) – www.thameslinkrailway.com - 45 min. tot Blackfriars of London Bridge - vertrek dag en nacht elke 15 min. tot 1 uur ('s nachts) - enkeltje vanaf £ 12,50.

Taxi – £ 70-100 tot het centrum (1 uur).

VANUIT HEATHROW

Luchthaven – www.heathrow.com

Piccadilly Line (metro) – www.tfl.gov.uk -

50 min. tot Piccadilly Circus - vertrek elke 5 min. 5.00-23.45 u - enkeltje £ 6,30

(vanaf £ 3,50 met de Oyster Card).

Heathrow Express (trein) – www.heathrowexpress.com - 15 min. tot

Paddington Station - vertrek elke 15 min. 5.10-23.45 u - enkeltje £ 25.

Elizabeth Line (metro) – De meest recente metrolijn, tussen Heathrow, Abbey Wood, Reading en Shenfield. Tot 24 ritten per uur.

Taxi – £ 50-70 tot het centrum (50 min.).

VANUIT LONDON CITY

Luchthaven – www.londoncityairport.com

Docklands Light Railway (DLR) –

21 min. tot Bank - vertrek elke 8-15 min. 5.35-0.15 u - enkeltje £ 6,30 (vanaf £ 2,90 met de Oyster Card).

Taxi – £ 35-45 tot het centrum.

VANUIT LUTON

Luchthaven – www.london-luton.co.uk

National Express (bus) – www.nationalexpress.com - twee lijnen naar

de stations Victoria (A1; 1¼ u) en Paddington (A2; 1 u 20 min.) - vertrek dag en nacht om de 15-30 min.

('s nachts) - enkeltje vanaf £ 12.

Green Line (bus) – www.arrivabus.co.uk - naar Victoria Station (1 u en 20 min.) - vertrek elk uur, behalve tussen 2.00 en 4.00 u - vanaf £ 11,50.

Taxi – vanaf £ 80 tot het centrum (1 u en 40 min.).

VANUIT STANSTED

Luchthaven – www.stanstedairport.com

Stansted Express (trein) – www.stanstedexpress.com - 45 min. tot

Liverpool Street of Victoria Station - vertrek elke 15 min. 5.30-0.30 u - enkeltje vanaf £ 20,70.

Taxi – £ 90 tot het centrum (75 min.).

VANUIT SOUTHEND

Luchthaven – www.southendairport.com

Trein – www.greateranglia.co.uk - naar Liverpool Street (53 min.) - vertrek elke 15-30 min. 5.30-0.30 u - enkeltje vanaf £ 19.

Taxi – £ 70-100 tot het centrum (75 min.).

Met de bus

De bussen komen toe op het busstation van Victoria (🚏 blz. 13).

Met de trein

Eindstation van de **Eurostartreinen** (🚏 blz. 13) is St Pancras International.

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooiste plekjes'

Big Ben★ en Westminster★★★
Vouwkaart E5-6 - blz. 32

The National Gallery★★★
Vouwkaart E4 - blz. 38

The British Museum★★★
Vouwkaart E3 - blz. 65

Aflossing van de wacht aan Buckingham Palace★★★
Vouwkaart D5 - blz. 42

5

The City ★★★

Vouwkaart G-H3-4 - 📍 blz. 67

6

Tower of London ★★★

Vouwkaart H4 - 📍 blz. 78

7

De grote musea ★★★ van South Kensington

Vouwkaart A-B6 - 📍 blz. 96

8

Regent's Park ★★★

Vouwkaart B-C1-2 - 📍 blz. 108

9

The Queen's Walk ★★★ en Tate Modern ★★★

Vouwkaart F-G4 - 📍 blz. 81 en 85

10

Notting Hill ★★★

📍 blz. 104

LONDEN IN 3 DAGEN

De eerste dag

► Ochtend

Begin in **Westminster Abbey**★★★ (blz. 34), niet ver van **Big Ben**★, het **Parlement**★★★ (blz. 32) en **Whitehall**★ (blz. 37). Loop even rond in **Saint James's Park**★★ (blz. 42). En vergeet evenmin de **aflossing van de wacht**★★★ (blz. 42) voor Buckingham Palace vanaf 11.00 u.

► Lunch

Lunch in St James's Park, rond **Trafalgar Square**★★ (blz. 143) of bij Piccadilly.

► Na de lunch

Wandel rond **Piccadilly Circus**★ (blz. 49) en ga de winkelstraten **Regent Street**★★ (blz. 50) en **Oxford Street**★ (blz. 106) verkennen, en uiteraard de warenhuizen, zoals Fortnum & Mason, Liberty, Hamleys, Selfridges... Geef toe aan de traditie van de afternoon tea in een van de mooie hotels in de wijk (vooraf te reserveren) (blz. 157).

► Avond

Eindig deze eerste dag in schoonheid met een musical in **West End** (blz. 171 en 193). Zet de nacht verder en maak een ommetje langs **Soho**★ (blz. 50), waar heel Londen uit de bol gaat in de talrijke bars en clubs.

De tweede dag

► Ochtend

Na een kort bezoek aan de **National Gallery**★★★ (blz. 38) of aan de Egyptische mummies van het **British Museum**★★★ (blz. 65), de steen van Rosetta, een beeld van de Paaseilanden en de friezen van het Parthenon, gaat er op vrijdag en zaterdag niets boven snuisteren op de vlooiemarkt van **Portobello Road**★ (blz. 104 en 150) in Notting Hill. Kies op zondag voor **Camden Lock Market**★★ (blz. 112) of de minder bekende bloemenmarkt van **Columbia Road** (blz. 170) in East End (⊖ *Old Street*), met zijn leuke boetieks. Ga ook naar de markten van **Brick Lane**★ (blz. 121) en **Spitalfields**★ (blz. 119 en 153).

De London Eye biedt uitzicht op Londen.

► Lunch

Lunch in deze buurt, in Notting Hill, Camden Village of Brick Lane. Geniet er met volle teugen van de volkse eethuizen en de gezellige sfeer.

► Na de lunch

Maak een tocht langs de kanalen, van Little Venice tot Camden Lock (of omgekeerd) en wandel door de groene lanen van **Regent's Park**★★★ (blz. 108).

► Avond

Sluit de dag af in een traditionele pub (blz. 158). Uitgaan kan in de bars en clubs van de nieuwe wijk **King's Cross** (blz. 113), Islington of Clerkenwell.

De derde dag

► Ochtend

Voor klassieke kunst moet u in het **Tate Britain**★★★ (blz. 36) zijn. Houdt u meer van hedendaagse kunst, ga dan naar het **Tate Modern**★★★ (blz. 85). Of wandel langs de Theems naar **Shakespeare's Globe**★★ (blz. 85), de binnenplaatsen en de kathedraal in **Southwark**★★ (blz. 83). Klim eventueel naar de top van **The Shard**★★ (blz. 82).

► Lunch

Lunch in **Borough Market** (blz. 83).

► Na de lunch

Wandel langs de **City Hall** (blz. 82) en steek de **Tower Bridge**★★ (blz. 79) over in de richting van de **Tower of London**★★★ (blz. 78). Verken vervolgens de **City**★★★ (blz. 67), tussen de wolkenkrabbers en oude architectuur, zoals Leadenhall Market. Opgelet, in het weekend is deze buurt doods. Sluit af met een bezoek aan **Saint Paul's Cathedral**★★★ (blz. 67).

ALS HET REGENT...

*Aarzel vooral niet om andere musea, kerken of monumenten te bezichtigen: **Victoria and Albert Museum**★★★, **Science Museum**★★★, **Wallace Collection**★★★, **Courtauld Gallery**★★, **Sir John Soane's Museum**★★, **Museum of London**★★... Trek naar een pub, verken een overdekte markt of ga winkelen bij **Harrods**★★ of **Covent Garden**★.*

ALS DE ZON SCHIJNT...

*In de Londense parken valt altijd iets te beleven, maar luieren in een ligstoel is ook niet mis! Maak gebruik van de Londense stadskietsen, brunch op een terras, ga bootje varen op de kanalen, volg de **Queen's Walk**★★★ langs de Theems, neem een kijkje in de **Docklands**★ en het **Olympisch Park** of verken de graspleinen van **Greenwich**★★★ of heide in **Hampstead**★★. Eindig de dag met een zonsondergang op een van de rooftops in de stad. Romantischer kan niet!*

► Avond

Sluit uw driedaagse trip af met een cocktail op de top van de **Heron Tower** (📍 **SushiSamba** blz. 162) of **Oxo Tower** (blz. 148) en geniet van het nachtelijk panorama. Dineer in een van de hippe restaurants van **East End** (blz. 152).

DE REIS VOORBEREIDEN

Formaliteiten

Identiteitspapieren – Sinds 1 oktober 2021 volstaat een Europese identiteitskaart niet langer, maar hebt u een geldig paspoort nodig om naar het Verenigd Koninkrijk te reizen.

Visum – Onderdanen van de EU hebben geen visum nodig als ze op vakantie gaan naar het Verenigd Koninkrijk. Alleen voor een lang verblijf of om te werken of te studeren is soms een visum vereist.

Rijbewijs – Het Belgische en Nederlandse rijbewijs blijft geldig. U hoeft geen internationaal rijbewijs aan te vragen.

Douane – U mag 200 sigaretten, 50 sigaren of 250 gram tabak, en 1 liter sterkedrank en 2 liter wijn vanuit het VK naar België of Nederland meebrengen. Hebt u meer bij, dan moet u die goederen aangeven. U mag geen wapens, drugs, namaakproducten, planten of levende dieren invoeren.

Geldzaken

Munteenheid – De officiële Britse munt is het **pond sterling** (£), dat verdeeld wordt in 100 pence (p, enkelvoud: penny). In september 2022 was een euro ongeveer £ 0,85 waard. Er bestaan muntstukken van 1 p, 2 p, 5 p, 10 p, 20 p, 50 p, £ 1 en £ 2. Bankbiljetten zijn er in £ 5, £ 10, £ 20 en £ 50.

🔗 'Banken', blz. 15, en 'Geld en credit-cards', blz. 16.

Gevolgen brexit

Autoverzekering – In principe blijft uw autoverzekering geldig in het Verenigd Koninkrijk; vraag na bij uw verzekeringsmaatschappij. Zorg ervoor dat u steeds uw internationale autoverzekeringskaart (vroeger 'groene kaart') in de auto meeneemt.

Douanecontrole – Houd rekening met langere wachttijden bij het binnenkomen en verlaten van het land ten gevolge van de grenscontroles tussen het Verenigd Koninkrijk en het Europese vasteland. Uw papieren en bagage kunnen aan de douanecontrole worden onderworpen.

Europese ziekteverzekeringskaart – Sinds 1 januari 2021 geeft deze geen recht meer op bijstand in het Verenigd Koninkrijk. Overweeg daarom om een bijkomende reisverzekering af te sluiten.

Geneesmiddelen – Vraag voor vertrek bij de bevoegde Britse overheidsdienst na of de geneesmiddelen die u wilt meenemen, toegelaten zijn. Het is mogelijk dat u een kopie van het voorschrift, een verklaring van de arts (in het Engels) of een medisch attest moet kunnen voorleggen.

Telefoon – Sinds 1 januari 2021 kunnen telecomoperatoren vrij kiezen of er bijkomende kosten aangerekend worden voor oproepen tussen beide landen en ze kunnen die kosten vrij bepalen. Dat geldt ook voor sms, mms en mobiele data.

Gebruikelijke drukte in Saint Pancras Station

Met de bus

Twee busmaatschappijen rijden vanuit België en Nederland naar het Victoria busstation in Londen:

BlaBlaCar – www.blabla-car.be en www.blabla-car.nl

FlixBus – www.flixbus.be en www.flixbus.nl

Met de trein

Eurostar – www.eurostar.com - dagelijks rijden er ongeveer tien treinen tussen Brussel (2 uur) of Rijsel (1 u 20 min.) en Londen.

Eindstation is **Saint Pancras International**. Wie vertrekt in Amsterdam, reist eerst met de Thalys naar Brussel. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw reisagent of NS International op de grotere stations: ☎ 030 230 00 23 - www.thalys.nl, www.nsinternational.com

Met het vliegtuig

Londen telt zes luchthavens: Heathrow, Gatwick, Luton, Stansted, London City en Southend.

📍 'Aankomst in Londen', blz. 3.

GEWONE LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Een vlucht naar Londen duurt ongeveer 1 u en 15 min. vanuit Brussel en minder dan een uur vanuit Amsterdam.

British Airways (BA) – Vluchten naar Heathrow vanuit Brussel en naar Gatwick, London City en Heathrow vanuit Amsterdam.

☎ +32 (0)2 717 32 17 -

☎ +31 (0)20 346 95 59 -

www.britishairways.com

KLM – reserveringen en inlichtingen

☎ 020 474 77 47 - www.klm.com

Brussels Airlines – reserveringen en inlichtingen ☎ 0900 51 600

WESTMINSTER ★★★

De geschiedenis van de monarchie en de politiek zijn onlosmakelijk verbonden met Westminster: de kroningsplechtigheden en andere koninklijke evenementen worden gehouden in Westminster Abbey, en in het paleis voltrekt zich de opening van het parlementaire jaar in galakleding. Bij staatsbezoeken worden de gekroonde hoofden en hoogwaardigheidsbekleders begeleid door een indrukwekkende escorte en ruiters. De Franse schilder Monet was gefascineerd door Westminster Palace en Big Ben. De wisselwerking tussen het monumentale gebouw, de rivier en de steeds veranderende lucht erboven heeft hij vastgelegd in een beroemde reeks schilderijen.

► **Bereikbaarheid:** ⊖ Westminster, Pimlico, Victoria.

Detailkaart van de wijk blz. 35. Uitneembare vouwkaart E5-7.

► **Aanrader:** Het Parlement is alleen toegankelijk tijdens de parlementaire vakantie en de rest van het jaar op zaterdag. Reserveer uw kaartje van tevoren. Voor een lunch of pauze kunt u terecht in het voortreffelijke café annex restaurant van Westminster Abbey, Cellarium (📍 blz. 143). Na uw bezoek aan het Tate Britain kunt u naar het Tate Modern (📍 blz. 85) met de waterbus van Thames Clippers (📍 blz. 18).

32

Palace of Westminster ★★★

Parliament Square - ⊖ Westminster - ☎ 0870 906 3773 - www.parliament.uk/visiting - ♿ - aug.-okt.: ma.-vr. 9.00-17.00 u, de rest van het jaar: za. en dagen buiten parlementaire zittingen - rondleiding in meerdere talen (raadpleeg de kalender op de website): £ 29 (5-15 jaar £ 13); multimediatour: £ 22,50 (5-15 jaar £ 9,50). De kassa bevindt zich ter hoogte van Victoria Embankment.

In de middeleeuwen lieten de Engelse koningen het paleis van **Edward de Belijder** uitbreiden en verfraaien. De meeste oude gebouwen waar vervolgens het parlement zitting hield, werden in 1834 door een brand

verwoest. De architecten Charles Barry en Augustus Pugin werden belast met de reorganisatie van het paleis, dat de naam **Houses of Parliament** kreeg. Het resultaat was een prachtig neogotisch paleis, een meesterwerk van de victoriaanse bouwkunst. Het bouwwerk (dat pas helemaal voltooid was in 1860) telt nu ruim 1000 vertrekken, 100 trappen en 3 km gangen; het geheel heeft een totale oppervlakte van 3 ha.

BIG BEN★

Alleen te bezichtigen door Britten. De wereldberoemde, 96 m hoge toren van de Houses of Parliament werd voltooid in 1859. Big Ben is de naam van de 13,5 ton zware klok die de uren slaat. Het licht boven het uurwerk

De Big Ben, het meest herkenbare symbool van Londen, torent uit boven Westminster Palace. © J. Arnold Images/hemis.fr

blijft branden tijdens zittingen van het House of Commons.

WESTMINSTER HALL★

Westminster Hall is de oudste zaal van Westminster Palace. Ze werd tussen 1097 en 1099 opgericht in opdracht van William Rufus. Het is het enige deel van het oorspronkelijke paleis dat de brand van 1834 overleefde. In de middeleeuwen werden hier koninklijke banketten en steekspelen gehouden. Tussen 1394 en 1399 werd de zaal grondig verbouwd. In die periode werd onder andere het steekbalken **plafond★★★** toegevoegd. Dit ontwerp van Hugh Herland, koninklijk meester-timmerman, is een van de mooiste openkapconstructies die ooit werden gemaakt.

34

HOUSE OF COMMONS★

(Lagerhuis)

Het sober ingerichte Lagerhuis, in 1941 verwoest door een bombardement, werd in 1950 heropgebouwd. Achteraan staat het spreekgestoelte met baldakijn van de voorzitter (*speaker*). De regering en de meerderheid zetelen rechts, de oppositie en het *shadow cabinet* links. Aan weerskanten van het groene tapijt werden rode strepen getrokken, waar de afgevaardigden tijdens de debatten niet over mogen stappen.

HOUSE OF LORDS★★

(Hogerhuis)

Het Hogerhuis is dan weer rijkelijk versierd met goud en scharlakenrood. Helemaal achterin staat de troon met grote, vergulde baldakijn in gotische stijl. Hier neemt de koninklijke familie plaats tijdens de openingszitting van het parlement. Het Hogerhuis is

ingericht met banken van rood marokijnleer. Vooraan staat de vreemde *Woolsack*, de zetel van de Lord Speaker. Hij herinnert aan de wollen kussens waarop vroeger de *Lord Chancellors* plaatsnamen.

Westminster Abbey ★★★

Parliament Square - ☉ *Westminster* - ☎ 020 7222 5152 - www.westminster-abbey.org - ♿ - *wisselende openingstijden (raadpleeg de kalender op de website)* - £ 25 (-17 jaar £ 11); *extra ticket voor The Queen's Diamond Jubilee Galleries* £ 4,50 (-17 jaar gratis) - *rondleiding in het Engels mogelijk.*

In de kerk vonden de meeste kroningsplechtigheden plaats sinds de kroning van Willem de Veroveraar in 1066, veel koninklijke huwelijken (Elizabeth en Philip, hun kinderen Anne en Andrew, of meer recent William en Kate) en begrafenisplechtigheden (Diana en koningin Elizabeth II). **Westminster Abbey** is een van de meest kenmerkende gebouwen van Londen.

De abdij werd door Edward de Belijder in romaanse stijl gebouwd. In 1220, onder Hendrik III, volgde de wederopbouw in gotische stijl. Hij liet eerst de **Lady Chapel** oprichten, de kapel waar de in 1163 heilig verklaarde Edward de Belijder zijn schrijn kreeg. Het bouwwerk werd pas twee eeuwen later voltooid. De Henry VII Chapel, een meesterwerk van perpendiculaire stijl, dateert van 1503-1519. Later werden nog meer gotisch getinte elementen toegevoegd, zoals de westtorens van **Christopher Wren** en Nicholas Hawksmoor, die dateren uit de periode 1722-1745.

Interieur – De abdij bezit prachtige gewelven; de verfijnde beeldhouwwerken en versieringen van de clausuren en bogen zijn nu eens wonderlijk en dan weer geestig. Zowel de graven in de Hendrik VII Chapel als de St Edward's Chapel als de straalkapellen zijn tegelijkertijd plechtig en expressief. Een hele reeks gebeeldhouwde monumenten siert de kruisarmen en zijbeuken, en dan vooral de rechterkruisbeuk waar zich de beroemde **Poets' Corner** bevindt, met de graven van beroemde dichters.

De kroningsplechtigheden worden gehouden in de ruimte achter het koor. Rechts is een 16de-eeuws wandtapijt te zien achter een bijzonder mooi 15de-eeuws retabel. Een beetje verder staat een oude kerkstoel met baldakijn met bewerkte aanzet (met daarop de gebeeldhouwde hoofden van Hendrik III en Eduard I).

35

WESTMINSTER WHITEHALL TRAFALGAR SQUARE

0 100 m
100 yards

UIT ETEN

Bancone 87
Cellarium Café & Terrace 13

IETS DRINKEN

St Stephen's Tavern 7

UIT ETEN

Om voordelig te **lunchen** of een hapje uit het vuistje te eten, kunt u terecht in de vele cafés, noedelbars, pubs (☞ 'Iets drinken', blz. 158) en ketens als Prêt à Manger, Wasabi, Wagamama, Yo Sushi, Itsu, Tortilla, Pizza Express, Benugo... Neem ook een kijkje bij de eetkraampjes en foodtrucks op de markten en in de versafdeling van warenhuizen zoals Marks & Spencer, Waitrose, Tesco en Sainsbury's, waar de keuze aan sandwiches en kant-en-klare salades vaak bijzonder groot is. Ook in het café of restaurant van musea kunt u doorgaans heel degelijk lunchen of zelfs hoogstaand eten in een indrukwekkend kader. Denk maar aan de cafetaria's van het Victoria & Albert Museum, het restaurant van de Wallace Collection, heel charmant en verfrond.

's Avonds, voor het **diner**, kunt u gerechten uit de hele wereld proeven. De prijscategorieën hieronder gelden voor een volledige maaltijd (voorgerecht, hoofdgerecht en nagerecht) zonder drank.

☞ 'Uit eten', blz. 22 en 'Eten in Londen', blz. 195.

☞ *Onderstaande adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze kaart. De meeste adressen staan ook aangeduid op de detailkaarten van de verschillende wijken.*

Westminster - Victoria

Detailkaart van de wijk blz. 35

MINDER DAN £ 25

Om iets te eten uit het vuistje, zonder al te zwaar in de buidel te moeten tasten, probeert u een van de standjes met gerechten van over de hele wereld in de **76 Market Hall Victoria (D6 - 191 Victoria St.)**, tegenover het station. Verwarmd terras op het dak.

78 Regency Café - D6 - 17-19

Regency St. - SW1P 4BY - ☹ St James's Park of Pimlico - ☎ 020 7821 6596 - www.regencycafelondon.com - ✈ ma.-vr. 7.00-14.30 u en 16.00-19.15 u, za. 7.00-12.00 u - *gerechten minder dan £ 7. Een gevestigde waarde sinds*

© John Lifford

Een verrassende plek om te eten: het Cellarium Café

1946. Eenvoudige gerechten, ruime porties en niet te kloppen prijzen! Hier moet u zijn om u te wagen aan een echt *English breakfast* met bonen, worst en eieren, geserveerd op formica tafels, badend in de sfeer van een gezellige kantine. Hou rekening met wat ruime wachttijden.

13 Cellarium Café & Terrace – E6 - 20 Dean's Yard - Westminster Abbey (toegang via het klooster) - SW1P 3PA - Green Park - 020 7222 0516 - www.benugo.com - - ma.-vr. 8.00-16.00 u, za. 9.00-16.00 u - gerechten £ 6-10. Met zijn gewelfde zalen en zijn mooie terras is dit café in de voor-malige provisiekamer van de abdij de ideale plaats voor een ontbijt of een lichte lunch (broodjes, salades, soep, quiches).

TUSSEN £ 25 EN £ 50

73 Kazan – D6 - 93-94 Wilton Rd - SW1V 1DW - Victoria - 020 7233 7100 - www.kazan-restaurant.com - ma.-za. 12.00-22.00 u, zo. 12.00-21.00 u - gerechten £ 18-24, lunchmenu £ 16, menu 's avonds £ 35. Op naar Istanbul, met menu's die u zelf samenstelt op basis van een lijst van koude of warme mezzes (£ 6,50-8). Mooi pallet oriëntaalse smaken die u proeft in een trendy interieur. Aangenaam oosters salon voor de thee.

Trafalgar Square

Detailkaart van de wijk blz. 35

TUSSEN £ 25 EN £ 50

87 Bancone – E4 - 39 William IV St. - WC2N 4DD - Charing Cross - 020 7240 8786 - www.bancone.co.uk - ma.-vr. 12.00-15.00 u en

17.00-21.30 u, za. 12.00-22.00 u - gerechten £ 9-15, lunchmenu £ 35, menu 's avonds £ 45. Hier moet u zijn voor verse pasta. De specialiteit: 'zijden zakdoeken' met notenboter. Begin met focaccia of *panelle* met geroekte eend, om te delen met uw tafelgenoten. De naam van het etablissement betekent 'toeg', dus dat is ook waar u wilt plaatsnemen. Er zijn ook een aantal tafels ter beschikking.

Saint James's

Detailkaart van de wijk blz. 43

MINDER DAN £ 25

1 St James's Café – D5 - Horse Guards Rd - St James's Park - SW1A 2BJ - Charing Cross of Westminster - 020 7839 1149 - www.benugo.com - - dag. 8.00-17.00 u - gerechten £ 13-14.

Deze zaak is een groene halte, midden in St James's Park. Het is een ideaal adres voor het ontbijt, voor u de aflossing van de wacht bij Buckingham of Horse Guards bijwoont. *Full English breakfast*, zoete of hartige toasts, 's middags gevolgd door lekkere en goed bereide gerechten met vooral seizoensproducten. Bij mooi weer kunt u plaatsnemen op het dakterras.

TUSSEN £ 25 EN £ 50

63 Gymkhana – D4 - 42 Albemarle St. - W1S 4JH - Green Park - 020 3011 5900 - www.gymkhanalondon.com - dag. 12.00-14.30 u en 17.30-22.30 u - gerechten £ 18-48, lunchmenu £ 40. Van de koperen percolator tot de ventilatoren, van het houtwerk tot het verfijnde bestek, in dit restaurant hangt nog de gedempte sfeer

MELTINGPOT

Omdat Groot-Brittannië veel waarde hecht aan de vrijheid van meningsuiting en een traditie heeft van politieke tolerantie ten opzichte van minderheden, slagen de gemeenschappen er vooralsnog in om vreedzaam naast elkaar te leven. Dat in mei 2016 **Sadiq Khan**, moslim en zoon van een Pakistaans immigrant, van de Labourpartij werd verkozen tot burgemeester van Londen, toont aan hoe multicultureel Londen is. Meer dan een derde van de bevolking in Londen is geboren buiten het Verenigd Koninkrijk. De hoofdstad telt bijna 270 nationaliteiten en er worden meer dan 300 talen gesproken. De grootste gemeenschappen in de Britse hoofdstad worden gevormd door Indiërs, zwarte Afrikanen en Jamaicanen.

Het multiculturalisme

In Engeland gebeurt integratie door middel van communautarisering in wijken en microgemeenschappen. Immigranten die afstammen van volkeren uit de voormalige kolonies geven blijk van ambitie, want ze behoren intussen tot de middenstand en zijn zelfs doorgedrongen tot de zakenkringen. Elke gemeenschap bezit haar eigen historische wijk, ook al zijn de scheidslijnen voornamelijk economisch en sociaal. Zwarte Afrikanen leven in de volkswijken van Noord-Londen en de arme buurten van het stadscentrum. De Caraïbische bevolking is eveneens geconcentreerd in het centrum en in de arme wijken op de zuidelijke oever,

zoals **Brixton**. De Bengaalse gemeenschap leeft in East End, rond **Brick Lane** (📍 blz. 121). De Chinezen hebben dan weer enkele straten van **Soho** (📍 blz. 50) ingepalmd.

Elke gemeenschap heeft haar eigen feesten en tradities behouden, en sommige daarvan zijn gemeengoed geworden, zoals het bekende Caraïbisch carnaval (📍 blz. 26) en het Chinese Nieuwjaar (📍 blz. 25). In Groot-Londen, rond Wembley, ligt trouwens de grootste hindoetempel buiten India, de **BAPS Shri Swaminarayan Mandir** of Neasden Temple (105-119 Brentfield Rd - londonmandir.baps.org).

Sinds de brexit

Nu er een einde is gekomen aan het vrij verkeer van personen tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie hebt u een werkvergunning of een verblijfsvergunning nodig om er te kunnen werken of studeren. Zo is er een einde gekomen aan veel mooie Erasmusavonturen. De meeste Europeanen die in Londen woonden, hebben een verblijfsvergunning of de dubbele nationaliteit aangevraagd, anderen hebben het land verlaten. Dat is vooral het geval bij de gemeenschappen uit Midden- en Oost-Europa, vooral dan Polen, Bulgaren en Roemenen, wat ook een gevolg is van de coronapandemie. Het gevolg is een tekort aan arbeidskrachten in meerdere belangrijke sectoren in 2021 (📍 blz. 183). Ondanks alles heeft Londen niet ingeboet aan haar statuut van wereldstad.

ARCHITECTUUR EN STADSPANNING

Wie Londen voor het eerst bezoekt, is wellicht verbaasd door de onwaarschijnlijke mengelmoes van genres, het gebrek aan bouwkundige samenhang en de complexoze kijk op stijlvermenging. De redenen daarvoor zijn gedeeltelijk te vinden in de bewogen geschiedenis, de verwoestende Grote Brand in 1666, de afschuwelijke gevolgen van de Duitse bombardementen in de Tweede Wereldoorlog en de eigen aard van de stedelijke geografie. Zo is er weinig te vinden van het bouwkundig verleden. Uit de **Normandische periode** is alleen de Tower of London overgebleven (📍 blz. 78). **Het Palace of Westminster** en **Westminster Abbey** (📍 blz. 32 en 34) zijn voorbeelden uit de **gotische periode**.

Ontspoorde stadsplanning

Londen is geen stad, maar een patchwork van dorpen met een uitgesproken identiteit die zich ongebreideld ontwikkelden zonder vastomlijnd plan. Zo hadden de stedenbouwkundigen een vette kluif aan het afwateringssysteem, een netwerk van beken waarlangs het afval werd afgevoerd. Pas aan het eind van de 19de eeuw werd een en ander georganiseerd. Op bestuurlijk vlak is de Britse hoofdstad dan weer verdeeld tussen Westminster en de City. In elke wijk is er wel een of andere architecturale rariteit te vinden, want

projecten komen vaak zonder overleg tot stand en op het eerste gezicht wordt geen rekening gehouden met de omgeving. Dat leidt onvermijdelijk tot ongewone en verrassende combinaties.

Palladiaanse renaissance

In Engeland liet de gotiek zich lang gelden. De renaissance vond pas ingang vanaf de late 16de eeuw door het werk van **Inigo Jones** (1573-1652), die beschouwd wordt als de grondlegger van de Engelse architectuur. Deze stedenbouwkundige had veel bewondering voor de klassieke stijl van de Italiaanse renaissance van **Andrea Palladio** (1508-1580). Jones ontwierp onder meer Covent Garden (📍 blz. 52) en Banqueting House in Whitehall (📍 blz. 38).

De palladiaanse stijl volgde toch vooral de antieke voorbeelden, met sobere, streng symmetrische gevels met hoge, rechthoekige ramen, zuilen of booggewelven, en voorzien van balustrades, kroonlijsten of driehoekige frontons en koepels.

De Engelse barok

In het begin van de 17de eeuw evolueerde de renaissance geleidelijk in barokstijl. Op het Europese vasteland vierde de contrareformatie hoogtij. De architectuur verloor haar strengheid en symmetrie en werd meer opgesmukt. De wederopbouw van Londen na de

Nederlands

Engels

DAGELIJKSE WOORDENSCHAT

Hallo	hello/hi
Goedemorgen	good morning
Goedemiddag	good afternoon
Goedenavond	good night
Tot ziens	goodbye
Tot straks	see you later
Alstublieft	please
Dank u	thank you
Excuseer	excuse me/sorry
Mevrouw	madam
Juffrouw	miss
Meneer	sir
Hoe?	How?
Waar?	Where?
Wanneer?	When?
Waarom?	Why?
Hoe laat is het?	What time is it?
Hoeveel?	how much/many (meervoud)?
Openingsdagen/openingstijden	opening days/hours
Open	open
Gesloten	closed
Warm, koud	hot, cold

200

DIALOOG

Ik ben Belg/Nederlander	I'm Belgian/Dutch
Spreekt u Nederlands?	Do you speak Dutch?
Ik spreek geen Engels	I don't speak English
Ik begrijp het niet	I don't understand
Hoe gaat het met u?	How are you?
Hoe heet u?	What is your name?
Ik heet...	My name is...
Ik weet het niet	I don't know
Hoe laat is het?	What time is it?
Het is zeven uur	It's seven o'clock
Kunt u me wakken om 7.00 u?	Could you wake me up at seven o'clock?
Mag ik de rekening alstublieft?	May I have the bill please?

OVERNACHTEN

Badkamer	bathroom
Deken	blanket
Handdoek	towel
Hoofdkussen	pillow
Kamer	bedroom
Eenpersoonskamer	single room
Tweepersoonskamer	double room
Ontbijt	breakfast
Sleutel	key
Toilet	toilet

DAGEN EN TIJD

Maandag	Monday
Dinsdag	Tuesday
Woensdag	Wednesday
Donderdag	Thursday
Vrijdag	Friday
Zaterdag	Saturday
Zondag	Sunday

IN DE STAD

Bioscoop	movie theater
Boekhandel	bookshop
Boot	boat
Brug	bridge
Bushalte	bus stop
Ingang	entrance
Kasteel	castle
Kerk	church
Luchthaven	airport
Markt, supermarkt	market, supermarket
Metro	underground
Plein	square
Station	station
Straat	street
Tarief, prijs	fare, price
Theaterzaal	theater
Tuin	garden
Uitgang	exit

NOODGEVALLEN

Tandarts	dentist
Arts	doctor
Ziekenhuis	hospital
Tandpijn	toothache
Hoofdpijn	headache
Buikpijn	bellyache
Apotheek	pharmacy/chemist

IN HET CAFÉ OF RESTAURANT

Bier van de tap	draught beer
Nagerecht	dessert
Hoofdgerecht	main dish
Kaas	cheese
Leidingwater/mineraalwater	tap water/mineral water
Menukaart	menu
Rekening	bill
Tafel	table
Voorgerecht	starter/first course
Wijn	wine
Vis	fish
Vlees	meat
Saignant	rare
À point	medium
Bien cuit	well done

CIJFERS EN GETALLEN

0	zero
1/2	one/two
3/4	three/four
5/6	five/six
7/8	seven/eight
9/10	nine/ten
20	twenty
30	thirty
40	forty
50	fifty
100	one hundred
1000	one thousand

Vertaling	Anja De Lombaert
Omslagontwerp	Keppie & Keppie
Omslagfoto	Grimberg Didier/hemis.fr
Foto's achterplat	Van links naar rechts: Jon Arnold Images/hemis.fr - Vito_Elefante/Getty Images Plus - Tolga_TEZCAN/Getty Images Plus
Ontwerp binnenwerk	Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel	Le Guide Vert Week & Go Londres
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Directie	Philippe Orain
Uitgevers	Florence Dyan, Julie Subtil (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie	Christine Barrely, Jonathan Burteaux, Séverine Cachat, Mélanie Cornière, Sandrine Favre, Laurent Gontier, Anath Klipper, Hélène Le Tac, Laura Pertuy, Jérôme Saglio, Julie Subtil, Ronald Wood, Catherine Zerdoun
Cartografie	Theodor Cepraga, Costina-Ionela Lungu Stadskaarten: © MICHELIN en © 2006-2017 TomTom. This material is proprietary and the subject of copyright protection, database right protection and other intellectual property rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities. Contains Ordnance Survey data © Crown copyright and database right 2018. Contains Royal Mail data © Royal Mail copyright and database right 2018.
Met dank aan	Véronique Aissani, Carole Diascorn, Émilie Reaux, Marie Simonet, Marion Capéra, David Tănase, Claudiu Spiridon, Bogdan Gheorghiu, Cristian Catona, Hervé Dubois, Pascal Grougon, Dominique Auclair

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2023

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres	De Groene Reisgids Uitgeverij Lannoo Kasteelstraat 97 B-8700 Tielt degroenereisgids@lannoo.be	De Groene Reisgids Uitgeverij Terra Lannoo bv Papiermolen 14-24 3994 DK Houten degroenereisgids@lannoo.nl
---------------------	---	---

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2023/45/84 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-8915-7